

Korduma kippuvad küsimused (KKK) vastustega

HTMi strateegiliste partnerite ja riigieelarveliste tegevustoetuste süsteemi kontseptsioonile 2022+ perioodiks

Sisukord

1. Korralduslikud ja üldised küsimused	1
2. Strateegilise partneri tegevustoetus	4
2.1. Strateegiliste partnerite tegevustoetuste ja koostööpakkumise hindamise kriteeriumid	4
2.2. Tegevustoetuse koefitsiendid	5
3. Tegevustoetus poliitika rakendamiseks	5
4. Väikeprojektid	6

1. Korralduslikud ja üldised küsimused

Millal selguvad valdkonna prioriteetid? Kuidas jõuab info kootöökutsest ühendusteni?

Nimekiri olulisematest poliitikamuudatusest ja prioriteetidest avaldatakse koostöökutse raames oktoobri lõpus, siis saadame info kõigile võimalikele huvilistele ja paneme üles ka ministeeriumi kodulehele.

Kas koostöökutse saadetakse kõikidele või teeb HTM ka ise esialgse valiku?

Saadame info koostöökutse kohta kõikidele meie kontaktidele, eelnevat suunatud valikut me ei tee.

Kes kvalifitseeruvad koostööpakkumise esitajateks - kas senised strateegilised partnerid või laiem ring?

Uue süsteemi põhimõte on avatuses - see on ligipääsetav nii uutele kui vanadele partneritele ning iga järgmise 3-aastase perioodi strateegilised partnereid nimetatakse vastavalt selle perioodi olulisemate poliitikamuudatuste ja prioriteetide teemadele. Kas üks või teine organisatsioon kuulub strateegiliste partnerite hulka, selgub peale poliitikamuudatuste ja prioriteetide nimekirja väljakuulutamist ning vastavalt nendele koostööpakkumiste hindamist.

Kas poliitika rakendamise tegevuste tegevustoetust saab taotleda ka sama organisatsioon, kes osutub poliitikakujundamise partneriks?

Jah, selles osas piiranguid ei ole.

Millised on arvamuse avaldamise võimalused ilma strateegiliseks partneriks olemata?

Poliitika kujundamise partnerilt ootame, et ta võtaks vastutuse alati meie saadetud materjalid läbi töötada, liikmeid/huvirühma kaasata, tagasiside koondada ja laiapõhjaliselt seisukohad kujundada. Samuti on igal poliitika rakendamise partneril ja ka teistel huvitatutel alati võimalus valdkonna õigusaktide jms poliitikaotsuste teemadel arvamust avaldada, kuid neile ei seata selles osas ootusi ja kohustusi.

Kas 3-aastane partnerlusperiood algab ja lõpeb konkreetsel ajal, nt 2022 – 2025, või on võimalik liituda ka perioodi keskel järgnevat kolmeks aastaks?

Ei, partnerid valitakse ning tegevustoetus määratakse kolmeks aastaks. Vahepealsel ajal partnereid ei muudeta, et tagada mõlemale osapoolle kindlus ja stabiilsus.

Kas iga kolme aasta tagant tuleb taotleda partnerlust ka neil organisatsioonidel, kellega on juba toimiv ja tõhus koostöö mingi haridusprobleemi lahendamisel olemas või on ka mingi püsivama partnerluse variant laual?

Süsteem on kõigile ühendustele sama - ka pikema koostööga organisatsioonide puhul vaadatakse iga kolme aasta tagant tegevused ja rahastamine üle. Selle ajaga võib olla tekkinud sarnase tegevusega organisatsioone, kellel on huvi taotleda tegevustoetust. Kuna kasutame maksumaksja raha, on meie kohustus tagada, et rahastamine oleks läbipaistev ning saame selle eest parima tulemuse.

Mis saab siis, kui ametisse tuleb uus minister oma poliitilise suunisega ja toob lauale teema, mis vajab uusi partnereid?

Võimalike poliitiliste muudatustega peame oma töös igapäevaselt arvestama, kuid oleme süsteemi üles ehitanud selliselt, et see oleks võimalikult stabiilne. Esiteks panevad pikaajalise raamistiku ja suunad paika arengukavad. Teiseks valitakse teemad strateegilise partnerluse komisjonis ning otsused kinnitatakse kantsleri käskkirjaga. Kui ametisse astuv minister toob lauale uued teemad, tuleks neile leida ka lisarahastus ning saame jooksvalt otsustada, kas oodatakse ära uue 3-aastase perioodi algus või tuleb leida esmalt lahendus jooksva perioodi lõpuni.

Kui vaadata juunis saadetud ajakava, kas juulis on viimane kord kaasamiseks enne koostöökutse väljakuulutamist?

Arvestades partnerite tagasisidega, kus mitmel korral toodi esile soovi olla kaasatud tingimuste-korra väljatöötamise ja prioriteetsete teemade valikusse, otsustasime lisada veel kaks kaasamise etappi. Septembri teises pooles saab kaasa rääkida tingimuste ja korra osas ning oktoobri keskpaigas suuremate poliitikamuudatuste nimekirja ja rakendustegevuste nimekirja koostamises.

Kas tõesti astutakse samm tagasi ja liigutakse tagasi projektipõhisusse? Mitmeaastane strateegiline partnerlus oli miski, mida oodati aastakümneid. Senine süsteem on andnud organisatsioonidele suurema kindluse, tänu millele oleme saanud keskenduda arengule, mitte nõ. ellujäämisele. Kas tegevused, mis siiani on kaetud ühtse tegevustoetusega, lähevad poliitika rakendamise alla nii, et tuleb iga tegevuse kohta eraldi esitada taotlus, tegevuskava, nägemus eesmärkidest, hilisem aruandlus jne?

Ei, need põhimõtted, mis eelmise perioodi sisse toodi, jäävad alles. Esiteks jäävad tegevustoetused 3-aastaseks, mis tagab rahastuse saanutele stabiilsuse. Teiseks jääb alles põhimõte, et rahastamist ei

jaotata laiali eraldi väikesteks summadeks, vaid endiselt proovitakse koondada väiksemad summad suuremaks tervikuks. Küll aga muutub see, et iga 3-aastase tsükli järel vaadatakse rahastatavad valdkonnad/tegevused sisuliselt üle ning leitakse avatud konkurentsisis igale tegevusele parim võimalik elluviija.

Näeme ohtu, et eelistatakse ühekordseid projekte - vastavalt hetkel rakendatavatele arengukavalistele eesmärkidele on eelis projektipõhistel või ühekordsetel tegevustel, mis suudavad end konkreetse arengukava eesmärgi suhtes hästi kujundada, ent ei paku pikaajalist ja regulaarset mõjusat tegevust.

Küsimus on mõjus, mida konkreetse tegevusega otsitakse – kas on vaja pikaajalist stabiilset tegevust, millega tahame valdkonda mõjutada või on vaja anda mingis valdkonnas arengutõuget. Hetkel ei ole plaani ühte suunda teisega asendada ning samuti jääme endiselt 3-aastase perioodi juurde.

Näeme ohtu, et tekitatakse eelis professionaalsetele projektide kirjutajatele pikaajaliste partnerite ja reaalse eesmärkide ees.

Oleme selle aspektiga arvestanud ja algusest peale võtnud seisukoha, et tingimused peavad olema sellised, et nii ei juhtuks. Selleks on ka hindamisel jäetud suurem otsustusõigus ministeeriumi poliitikaosakondadele, kuna just nemad teavad kõige paremini oma valdkonna organisatsioone.

Katusorganisatsioonid versus allorganisatsioonid – kas eelistatakse katusorganisatsioone? Kas saab esitada ühistaotlusi?

Jah, nii ühistaotluste esitamise võimalus kui ka katusorganisatsioonide eelistamine jääb uue süsteemi puhul samaks.

Kuna HTMil on mugavam läbi rääkida 1-2 esindusorganisatsiooniga, kas sõltumatud ja väiksemad ühendused võivad jääda sõnaõigusega?

Eelistame neid ühendusi, kes katavad huvigruppi laiemalt. Katusorganisatsioonid, kes suudavad konsensuslikult seisukohad välja tuua, on meie jaoks suurema kaaluga kui väikesed eraldi organisatsioonid. Seetõttu tasub ka väiksematel ühendustel nõ seljad kokku panna ja ühiste pakkumistega välja tulla. Samas võib mõne poliitikamuudatuse puhul olla oluline ka väikese spetsiifilise ühenduse kompetents, kuid sellised teemad ei pruugi jääda nimekirja läbi mitmete 3-aastaste tsüklite.

Seni on meie ühendus olnud ainus üle-eestiline huvigruppi esindav organisatsioon, kuid juba praegu on huvigrupi liikmed ühinenud ka nii piirkonniti kui tegevusvaldkondade kaupa, on moodustatud erinevaid sektioone, ühendusi. Kas uute tingimuste puhul muutuksid nad konkurentideks või kaasataks neid lisaks ühingule?

Kuna katusorganisatsioon juba kaasab huvigruppi, muutuvad tema allorganisatsioonid antud juhul konkurentideks. Sellises olukorras eelistame katusorganisatsiooni. Küll aga võib tulemus olla teine, kui katusorganisatsioonis on tõsisid probleeme oma liikmete kaasamisega ning seisukohtade laiapõhjalise kujundamisega.

2. Strateegilise partneri tegevustoetus

Kui põhjendatud on saadava toetuse sidumine esindusorganisatsiooni liikmete arvuga, kas see toob alati kaasa ka suurema töömahu?

Meie kogemus on näidanud, et suure organisatsiooniga tuleb kaasa ka suurem seisukohtade kooskõlastamise maht - oluliselt laiem kaasatavate ring toob kaasa suurema töömahu arvamuste koondamisel ning seisukohtade kujundamisel. Samuti on suuremate katusorganisatsioonide puhul suurem tõenäosus, et mõni allorganisatsioon jääb olulisele eriarvamusele, mis tuleb protokollituna lauda tuua.

Miks on rahastamine seotud keskmise palgaga ja organisatsiooni juhtimine ühe inimese tööga? Meie liit on seni tegutsenud kümnekonna vabatahtliku innust ja ministeeriumi toetust on kasutatud üksnes liidu eesmärkide saavutamiseks, ilma kellelegi palka maksmata. Kas eeldatakse, et edaspidi tuleks keegi palgatööle võtta?

Oleme keskmise palga mõõtmel toonud sisse vaid seetõttu, et ühenduste oodatav panus on materjalide läbitöötamine ja seisukohtade koordineerimine-kujundamine, mis nõuab inimtööaega. Eesmärk pole kindlasti kinni maksta organisatsiooni juhtimist ega suunata kedagi eraldi palkama, kui seni on suudetud sama töö vabatahtlikus korras ära teha.

2.1. Strateegiliste partnerite tegevustoetuste ja koostööpakkumise hindamise kriteeriumid

Kuidas määratletakse, mõõdetakse, võrreldakse kandideerivate organisatsioonide suurust? Milliste kriteeriumite järgi otsustatakse, milline on suur, keskmine ja väike organisatsioon?

Hetkel oleme kontseptsioonis paika pannud üldised põhimõtted – soovime siduda rahastamise summa seisukohtade kujundamise töömahukusega ning kehtestada kõigile organisatsioonidele ühtsed kriteeriumid, nii et summade määramine oleks läbipaistav. Erinevate astmete vahel piiri tõmbamine on raske ülesanne, kuna organisatsioonid on väga eriliimelised ning tahame nende kriteeriumite väljatöötamisega liikuda edasi peale seda, kui oleme saanud partnerite tagasiside ja tunnetuse kogu kontseptsiooni põhimõtetele.

Organisatsioonide koostööpakkumiste hindamisel pole plaanis võrrelda ühendusi omavahel sellisel tasemel, kas ühel on paar liiget rohkem kui teisel. Liikmete ja kaasatute arv on sisse toodud selleks, et näidata huvirühmade kaetust ja kaasatust. Eelis on nendel organisatsioonidel, kes katavad võimalikult laia spektrit huvirühmast.

Kas eristatakse füüsilise ja juriidilise liikmeskonnaga organisatsioone?

Jah, oleme nende erisustega arvestanud. Iga organisatsioon saab ka välja tuua, kui suurt huvigruppi kaasatakse läbi juriidiliste liikmete.

Kas arvestatakse seda, kui ühendus kaasab ka neid inimesi, kes ei ole otseselt liikmed.

Jah, selle saab koostööpakkumise raames välja tuua. Hetkel on see koht loodud koostööpakkumise kolmanda alateema – liikmeskonna juures, kus on võimalik lisaks liikmeskonnale välja tuua ka kaasatav huvirühm. Täpsema vormi töötame välja sügiseks, kuid oleme arvestanud, et mõnede ühenduste puhul kaasatakse liikmeskonnast olulisemalt laiemat huvirühma.

Organisatsioonide suuruse määrang peaks sisaldama määratlusi - üleriigiline, kohalik, rahvusvaheline.

Jah, mõistlik tähelepanek, lisame. Oleme hetkel arvestanud üleriigiliste organisatsioonidega.

Kas olete arvestanud, milline on maksimaalne võimalik liikmete arv organisatsioonis, kuna alati pole võimalik laieneda?

Jah, sellega oleme arvestanud. Selleks keskendumegi mitte ainult konkreetsele liikmete arvule, vaid ka huvirühma hõlmatusse.

2.2. Tegevustoetuse koefitsiendid

Millises suurusjärgus on eelduslikult koefitsiendid ja mida koefitsiendid täpsemalt tähendavad? Kas need on üksteist välistavad või mitte ning millised on konkreetsed kriteeriumid koefitsiendi täitmiseks?

Praegu on kontseptsioonis vaid ettepanek võimalike koefitsientide loomiseks. Kas ja millised koefitsiendid tulevad, töötatakse välja sügiseks. Hetkel ei ole koefitsiendid mõeldud üksteist välistavana.

Mis on teistesse riiklikesse arengukavadesse panustamise koefitsiendi tingimuseks?

Siinkohal on mõeldud olukorda, kus organisatsioon on poliitika kujundamise partneriks mitme arengukava teemade raames, kuna see toob kaasa suurema töömahu. Näiteks töötab läbi ja koordineerib seisukohti nii haridus- kui ka teadusvaldkonna õigusaktide jm materjalide puhul.

Kas seisukohtade esindamise all rahvusvahelistes ühendustes on mõeldud vaid esindatust läbi liikmelisuse või saab seda tõlgendada ka laiemalt?

Siinkohal on mõeldud otsest liikmelisust rahvusvahelistes organisatsioonides, mis toob kaasa kulusid ning mis kaeti eelmisel perioodil kokkuleppel ministeeriumiga tegevustoetuse raames.

3. Tegevustoetus poliitika rakendamiseks

Missugused on võimalikud eelarved ja milliseid kulusid üldse toetatakse? Kas rahastus on plaanitud sarnaseks strateegilisele partnerlusele või on nende puhul rahastus paindlikum?

Teemad ja eelarved selguvad sügisel. Tegevustoetusel sel puhul standardsummasid pole ning kõik sõltub konkreetsetest tegevustest ja nende mahtudest nagu ka praeguses süsteemis.

Kas tegevustoetus poliitika rakendamiseks on ainult konkreetsete arengukava tegevuste elluviimiseks või on võimalik selle abil katta ka organisatsiooni ülalpidamiskulusid (tööjõukulud, majandamiskulud jms)?

Siin tuleks lähtuda konkreetsetest tegevustest ja üldjoontes ka senisest praktikast. Nende organisatsioonide puhul, mis on loodud poliitika rakendamiseks vajalike tegevuste elluviimiseks, on organisatsiooni ülalpidamiskulud tegevustoetuse sees. Küll aga ei näe me võimalust, et maksame

maksumaksja rahaga kinni kõikide valdkonna organisatsioonide ülalpidamiskulud, nii et kindlasti ei saa kõik tegevustoetused sisaldada eeldusena organisatsiooni ülalpidamiskulusid.

Mis saab valdkondlikest suursündmustest? Huvihariduse valdkonnas on mitmeid traditsioonilisi ja pikalt toimunud sündmusi, mis on valdkonna ülesed ning olulised valdkonna edasisele arengule. Tantsuhuvihariduses nt Festival Koolitants aastast 1996, teatri valdkonnal nt Kooliteatrite Festival.

Neid teemasid vaadatakse valdkonna teemade raames ning komplekselt. Kindlasti aga lähtume põhimõttest, et kui konkreetset üritust korraldab traditsiooniliselt üks organisatsioon, ei hakata otsima avaliku taotlusvooriga sellele üritusele elluviijat.

4. Väikeprojektid

Mis erisused on väikeprojektide ja poliitika rakendamise taotlusvoorude vahel? Millal kuulutatakse välja väikeprojektide konkursid?

Senised partnerite tegevustoetused muutuvad strateegiliste partnerite tegevustoetusteks ja tegevustoetusteks poliitika rakendamiseks, mis mõlemad toimuvad 3-aastaste perioodide kaupa.

Väikeprojektid on süsteemi juurde loodud uus võimalus, mis moodustab rahaliselt ainult väga väikese osa sellest. Väikeprojektide taotlusvoorud kuulutatakse välja rahaliste võimaluste ja teemade olemasolul ehk vastavalt vajadusele. Väikeprojektid on ühekordsed, ajas ja rahaliselt piiritletud lühiajalised projektid, mis loovad „põllul“ uut praktikat või toovad uue lahenduse, näiteks innovaatilise õppematerjali või meetoodika loomine, konkreetsele probleemile praktiliste lahenduste väljapakumine, uute innovaatiliste ideede korje ja piloteerimine jne. Kui väikeprojektidega leitakse töötav praktiline lahendus, on võimalik edasine rahastamine suunata läbi poliitika rakendamise tegevustoetuse.

Väikeprojektide taotlusvoorudega strateegiliste partnerite halduskoormus pigem kasvab võrreldes praegusega. Iga sündmuse jms jaoks teha taotlus ja aruandlus?

Ei, väikeprojektid ei ole mõeldud asendama seniseid tegevustoetusi ning sündmused, mida hetkel on rahastatud tegevustoetustest, jääksid ka tulevikus põhimõtteliselt 3-aastaste tegevustoetuste sisse.

Kas üheaastased väikeprojektid annavad võimaluse korraldada kongresse ja suuremaid üritusi/koolitusi, mille rahastamine ainult liikmemaksude ja osalustasuga käiks organisatsioonil üle jõu?

Ei, otseselt selleks need ei ole mõeldud. Küll aga ei saa seda välistada, kui üritus on praktilise panusega konkreesse teemasse või on selle eesmärgiks näiteks kasutusvalmis lahenduse väljatöötamine mõnele probleemile.